

Verhalen van nicht Ankie

(*rw: nicht Ankie is een nicht van vaderskant van ruim 80 jaar*)

Enkele verhalen die mijn moeder (*rw: tante Fiet*) ons vertelde en die ik onthouden heb. Wat zij zelf heeft meegemaakt.

Mama zag of liever kon mensen zien en spreken die overleden waren. Dit bleek altijd later als ze vertelde wie ze gesproken had. Ze wist dus op het moment van het gesprek niet dat degenen met wie ze gesproken had, overleden was.

Als meisje heeft ze haar hele schooltijd of op internaat of bij particulieren in de kost gezeten. Dit moest want bij haar thuis op Diëng (Midden-Java) waren geen scholen. Vanaf haar 7^e jaar tot en met de Middelbare school. Vroeger was dat heel gewoon in Indië. Dat zal in Europa ook wel zo geweest zijn.

En opa Wieland dacht ook nog zo van als zij alleen moet gaan is het misschien gezellig haar broertje Hans ook meteen mee te zenden. Die was vijf jaar!

Ze spraken geen woord Nederlands, alleen Javaans.

Mam vertelde dat het een hele overgang was, vooral voor Hans. Ze kwamen bij de nonnen, franciscanessen in een zwart habijt. Hans was doodsbang en huilde verschrikkelijk. Hij dacht dat zij “momoks” spoken waren.

In hun jeugd mochten Indische kinderen niet naar Europese scholen, daarom gingen zij naar missie-en zendingsscholen. Zij mochten maar 1 keer per jaar met grote vakantie naar huis. Te dagen onderweg per “grobak”, een soort huifkar getrokken door karbouwen of zebu's (koeien). Het laatste deel vanaf Wonosobo of Kedjadar naar Diëng te paard of lopen.

Na een van de grote vakanties kwam mama weer op een internaat en kreeg ze een nieuwe chambré. Het kan ook zijn dat ze naar een nieuw internaat ging. In elk geval vroeg moeder-overste of ze de eerste nacht goed had geslapen. Ja, zei mama, en er kwam een meisje vannacht op de rand van mijn bed zitten. Hoe zag ze eruit, vroeg moeder-overste. Mama vertelde toen hoe ze eruit zag en moeder-overste zei dat dat meisje voor haar die chambree had gehad en was gestorven.

Zulke ervaringen had mama meer.

Zelf zie ik gelukkig niet; ik ben bang dat ik ook niet leuke dingen zie. Wel ruik ik heel sterk op bepaalde ogenblikken. Soms ruik heel sterk Henny's (*rw: Henny is haar overleden zusje*) parfum om me heen.

Ruim twee weken geleden rook ik weer sterk Henny om mij heen. Ik kreeg daarop een telefoontje van een lieve vriendin dat haar nichtje Inge- een studievriendin van Henny-, was overleden. Ik ken deze vriendin oppervlakkig en eigenlijk alleen van ontmoetingen, vroeger thuis als ik met de jongens bij papa kwam, dan logeerde Inge wel eens een nacht. (Toen mama nog leefde ook wel eens). Henny en Inge zaten samen op de Koninklijke Academie in den Haag. Ze slaagden samen voor modeontwerper. Ze waren nog getuige bij Chris Hinze's eerste huwelijk. Verder spraken we Inge en haar man de laatste jaren alleen op reünie's of op de Indiëherdenking op 15 augustus. Ik had geen kaart van haar overlijden gekregen, maar hoorde het via haar tante, die speciaal opbelde om het te vertellen en wanneer de begrafenis of crematie zou zijn. En vooraf gaand een dienst. Ik had al min of meer besloten om naar de dienst te gaan. Dienst en crematie lagen uit elkaar (Scheveningen- Den Haag en Loosduinen). Het was alsof Henny graag wilde dat ik zou gaan. Alle dagen rook ik haar om mij heen. Ik zat in de kerk, in de zijbeuk en opeens voelde ik heel even een hand op mijn linkerschouder, -een lichte druk- en zelf heb ik de indruk dat Inge zelf even langs kwam.

Na de dienst heb ik thuis alleen nog even Henny geroken en geen dag meer. Deze ervaringen heb ik meer als iemand die wij goed kennen of ik zelf een goede band mee heb, overlijdt.

Dit zijn mijn persoonlijke ervaringen van de laatste jaren.
Nu nog wat mama van de familie vertelde.

De man links met de hoed is opa Willem Wieland, daarnaast zijn broers Jan en Gortel.

Oom Jan is een van opa Wielands broers.

Oom Jan bezat een camee en kon mensen genezen. Hij kon mensen ook vertellen wat ze verkeerd hadden gedaan of deden. Als iemand erg ziek was en bij oom Jan om hulp kwam vragen, deed oom Jan de camee in een glas water en begon dan te bidden. Als er belletjes uit de mond van de camee kwamen, wist oom Jan dat hij de persoon beter kon maken. Hij gaf dan het water mee om op te drinken. Kwamen er geen belletjes, dan wist oom Jan dat hij de ziekte niet kon genezen..

Dit verhaal vertelde mama.

Op de Diëng kwamen in die tijd ook ambtenaren hetzij om vakantie dagen door te brengen. Ik denk dat het tussen 1900-1915 of eerder speelde. Toen hadden ambtenaren nog heel veel macht. In elk geval, oom Jan had een ambtenaar verteld, wat deze man in zijn leven verkeerd had gedaan. Die man werd zo kwaad dat het tot een handgemeen kwam. Hij maakte er werk van en oom Jan werd tot gek verklaard. Ik meen dat hij onder andere een rapport had gemaakt dat hij door oom Jan werd aangevallen. Oom Jan werd opgepakt en kwam in een gekkenhuis of gesticht, waar hij ook is overleden.

Robin (*rw: jongste zoon van Ankie*) was op zijn eerste reis naar Indonesië in de kraton van Solo. Bij een rondleiding stonden ze voor een uitstalkast met krissen. Hij rook een sterke wierookgeur en vroeg of de anderen dit ook roken. Hij was de enige. Bij Robin en mij werken ons 6^e zintuig heel sterk en na vele ervaringen "schade" volgen we ze nu.

Papa's jongste broer Fred kon zich als hij dat wilde onzichtbaar maken. We hebben hem nooit gekend, leefde vaak als kluizenaar in afzondering. Hij is jong gestorven.

Als tante Hanna (tijdens de bezetting hadden we sporadisch contacten met elkaar) met een probleem zat droomde ze dan van papa (de vader van Ankie was arts). Die zei dan wat ze doen moest.

Op een keer was Inge haar oudste dochter, erg ziek. Ze had hoge koorts en ze wist niet wat ze moest doen. Ze droomde van papa en hij zie: Hanna kijk onder haar voet. En wat bleek: ze had een abces. Hanna stak het open en al het vuil kwam eruit en ze werd snel beter.